

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (UE) nr 389/2012 w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatków akcyzowych w odniesieniu do zawartości elektronicznych rejestrów”

[COM(2021) 28 final – 2021/0015 (CNS)]

(2021/C 286/19)

Sprawozdawca: **Szilárd PODRUZSIK**

Wniosek o konsultację	Rada Unii Europejskiej, 5.2.2021
Podstawa prawna	Art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Data przyjęcia przez sekcję	13.4.2021
Data przyjęcia na sesji plenarnej	27.4.2021
Sesja plenarna nr	560
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	230/0/6

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Jak już wspomniano w innej opinii⁽¹⁾, EKES w pełni popiera stałą aktualizację przepisów umożliwiającą odpowiedni stopień współpracy administracyjnej między krajowymi organami podatkowymi. Ponadto EKES popiera Komisję i państwa członkowskie w jak najlepszym wykorzystaniu IT i zaawansowanych technologicznie systemów w celu usprawnienia poboru podatków i zwalczania oszustw podatkowych.

1.2. W związku z tym EKES w pełni popiera omawiany wniosek w zakresie, w jakim obejmuje on dostosowania techniczne do obowiązujących przepisów dotyczących krajowych rejestrów podatków akcyzowych, które to zmiany stały się konieczne w związku z niedawnym zatwierdzeniem i wdrożeniem dyrektywy (UE) 2020/262⁽²⁾.

1.3. EKES przypomina o znaczeniu organizacji i prowadzenia krajowych rejestrów podatków akcyzowych z poszanowaniem prawa do prywatności w odniesieniu do informacji wprowadzanych i przetwarzanych w takich rejestrach. Przetwarzanie takich danych nie powinno wykraczać poza to, co jest konieczne i proporcjonalne do celów ochrony uzasadnionego interesu podatkowego państw członkowskich zgodnie z zasadą proporcjonalności wypracowaną w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości.

1.4. Ze względu na konieczność dostosowania krajowych rejestrów po zatwierdzeniu dyrektywy (UE) 2020/262, która zawiera definicje „uprawnionego wysyłającego” i „uprawnionego odbiorcy”, a także dodatkowe definicje „uprawnionego wysyłającego lub uprawnionego odbiorcy, którzy wysyłają lub otrzymują wyroby akcyzowe jedynie sporadycznie”, EKES zaleca, by Komisja zapewniła wystarczający stopień harmonizacji interpretacji i wdrażania takich pojęć, aby zagwarantować jednolitość informacji wprowadzanych do rejestrów krajowych.

1.5. EKES zachęca państwa członkowskie do starannego rozważenia i monitorowania kosztów wdrażania w trakcie procesu adaptacyjnego zainicjowanego w następstwie wniosku Komisji. Jeżeli jednak podczas procesu adaptacyjnego pojawi się potrzeba dodatkowych wydatków, niezbędnych dla pełnej ochrony prywatności europejskich przedsiębiorstw i obywateli, należy niezwłocznie wdrożyć odpowiednie dodatkowe inwestycje w IT i cyberbezpieczeństwo rejestrów.

⁽¹⁾ Zob. opinia EKES-u w sprawie współpracy administracyjnej w obszarze podatków akcyzowych (Dz.U. C 68 z 6.3.2012, s. 45).

⁽²⁾ Dz.U. L 58 z 27.2.2020, s. 4.

2. Wniosek Komisji

2.1. Wniosek Komisji zmienia rozporządzenie Rady (UE) nr 389/2012⁽³⁾, które ustanawia podstawę prawną współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi w dziedzinie podatków akcyzowych w odniesieniu do zawartości krajowych elektronicznych rejestrów.

2.2. Wniosek ma związek z rozdziałem V niedawno zatwierdzonej dyrektywy 2020/262. W szczególności art. 35 ust. 8 dyrektywy stanowi, że w przypadku „uprawnionego wysyłającego lub uprawnionego odbiorcy, którzy wysyłają lub otrzymują wyroby akcyzowe jedynie sporadycznie, uprawnienie, o którym mowa w art. 3 pkt 12 i 13, ogranicza się do określonej ilości wyrobów akcyzowych, jednego odbiorcy lub wysyłającego i określonego czasu”.

2.3. Biorąc pod uwagę taki przepis, we wniosku Komisji określono informacje, które mają być wprowadzane do rejestrów prowadzonych przez państwa członkowskie w odniesieniu do uprawnionych wysyłających i uprawnionych odbiorców, którzy wysyłają lub otrzymują towary jedynie sporadycznie.

2.4. Art. 19 rozporządzenia (UE) nr 389/2012 nakłada na państwa członkowskie ogólny obowiązek prowadzenia elektronicznych rejestrów zezwoleń dla podmiotów gospodarczych i składów uczestniczących w przemieszczaniu wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy, a także zezwoleń dla podmiotów gospodarczych przemieszczających wyroby dopuszczone do konsumpcji, tj. uprawnionych wysyłających i uprawnionych odbiorców.

2.5. Aby skomputeryzowany system mógł prawidłowo funkcjonować dzięki zapewnieniu przechowywania kompletnych, aktualnych i dokładnych danych, wniosek Komisji ma rozszerzyć zakres stosowania art. 19 rozporządzenia (UE) nr 389/2012 poprzez określenie informacji, które mają być wprowadzane do krajowych rejestrów podmiotów gospodarczych przemieszczających wyroby akcyzowe jedynie sporadycznie.

2.6. Dokładniej rzecz ujmując, informacje te dotyczą – zarówno w odniesieniu do uprawnionych wysyłających, jak i odbiorców – ilości towarów, tożsamości podmiotu gospodarczego po zakończeniu przemieszczania wyrobów oraz okresu ważności zezwolenia.

2.7. Proponowana zmiana nie ma na celu zdefiniowania nowego kręgu licencjobiorców akcyzowych, lecz raczej powiązanie przesyłek w ramach swobodnego przepływu w państwie członkowskim przede wszystkim z już zdefiniowanymi pojęciami „składu podatkowego”, „zarejestrowanego odbiorcy” i „zarejestrowanego wysyłającego”, a także z nowym statusem „uprawnionego wysyłającego” czy „uprawnionego odbiorcy”. W związku z tym zmiana rozszerza i doprecyzowuje informacje już zarejestrowane w oficjalnej bazie danych.

2.8. Wniosek opiera się na art. 113 TFUE: „Rada, stanowiąc jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw odnoszących się do podatków obrotowych, akcyzy i innych podatków pośrednich w zakresie, w jakim harmonizacja ta jest niezbędna do zapewnienia ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji”.

2.9. Wniosek nie ma wpływu na budżet UE i stosuje się od dnia 13 lutego 2023 r.

3. Uwagi ogólne i szczegółowe

3.1. Jak odnotowano we wcześniejszych opiniach⁽⁴⁾, EKES w pełni popiera stałą aktualizację przepisów umożliwiającą odpowiedni poziom współpracy administracyjnej między organami krajowymi w celu zapewnienia pełnego poboru podatków i skutecznej walki z oszustwami związanymi z akcyzą.

3.2. Ponadto EKES popiera Europejskiej Komisję i państwa członkowskie w jak najlepszym wykorzystaniu IT i zaawansowanych technologicznie systemów w celu usprawnienia poboru podatków i zwalczania oszustw podatkowych.

3.3. W związku z tym EKES w pełni popiera omawiany wniosek w zakresie, w jakim obejmuje on dostosowania techniczne do obowiązujących przepisów dotyczących krajowych rejestrów podatków akcyzowych, które to zmiany stały się konieczne w związku z niedawnym zatwierdzeniem i wdrożeniem dyrektywy (UE) 2020/262.

⁽³⁾ Dz.U. L 121 z 8.5.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Zob. opinia EKES-u w sprawie współpracy administracyjnej w obszarze podatków akcyzowych (Dz.U. C 68 z 6.3.2012, s. 45).

3.4. EKES uważa za korzystne posiadanie kompleksowej bazy danych, dzięki której informacje objęte wnioskiem będą możliwe do zweryfikowania w systemie wymiany informacji dotyczących podatku akcyzowego (SEED). Monitorowanie opodatkowanych przesyłek i właściwe wywiązywanie się z wszelkich obciążeń podatkowych w zakresie podatków akcyzowych stanie się w ten sposób ujednolicone, skuteczniejsze i bardziej przejrzyste.

3.5. Wniosek wydaje się być zgodny z zasadą pomocniczości, biorąc pod uwagę, że zawartość i funkcjonowanie rejestrów krajowych dotyczących informacji o zarejestrowanych wysyłających i odbiorcach działających sporadycznie powinny zostać zharmonizowane za pomocą przepisów europejskich. Takie przepisy mogą lepiej osiągnąć cel regulacyjny, do którego dąży Komisja, w porównaniu z różnymi krajowymi sposobami podejścia. W tym względzie właściwy wydaje się wybór rozporządzenia, które ma zostać zatwierdzone na mocy art. 113 TFUE.

3.6. Wniosek jest również zgodny z zasadami proporcjonalności określonymi w orzecznictwie ETS i zapisanymi w Traktacie. Treść wniosku nie wykracza bowiem poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu regulacyjnego, do którego dąży Komisja, bez nadmiernego wpływu na interesy przedsiębiorstw prywatnych.

3.7. Innymi słowy wniosek prowadzi do możliwego do zaakceptowania zwiększenia obciążeń administracyjnych dla krajowych organów podatkowych, co jest uzasadnione ostatecznym celem polegającym na uczynieniu systemu kontroli prowadzonej za pośrednictwem rejestrów bardziej kompleksowym oraz bardziej skutecznym i przejrzystym.

3.8. EKES przypomina o znaczeniu organizacji i prowadzenia krajowych rejestrów podatków akcyzowych z poszanowaniem praw podstawowych, a zwłaszcza prawa do prywatności w odniesieniu do informacji wprowadzanych i przetwarzanych w takich rejestrach. Przetwarzanie takich danych nie powinno wykraczać poza to, co jest konieczne i proporcjonalne do celów ochrony uzasadnionego interesu podatkowego państw członkowskich, zgodnie z zasadą proporcjonalności.

3.9. Ze względu na konieczność dostosowania krajowych rejestrów po zatwierdzeniu dyrektywy (UE) 2020/262, która zawiera definicje „uprawnionego wysyłającego” i „uprawnionego odbiorcy” (art. 3), a także dodatkowe definicje „uprawnionego wysyłającego lub uprawnionego odbiorcy, którzy wysyłają lub otrzymują wyroby akcyzowe jedynie sporadycznie” (art. 35), EKES zaleca, by Komisja zapewniła wystarczający stopień harmonizacji interpretacji i wdrażania takich pojęć, aby zagwarantować jednolitość informacji wprowadzanych do rejestrów funkcjonujących na poziomie krajowym.

3.10. EKES zauważa, że wniosek nie będzie miał wpływu na budżet UE, lecz jednocześnie zachęca państwa członkowskie do starannego rozważenia i monitorowania kosztów wdrażania w trakcie procesu adaptacyjnego. W razie konieczności należy dokonać odpowiednich dodatkowych inwestycji w IT, jeżeli w procesie adaptacyjnym pojawi się potrzeba dodatkowych wydatków, aby w pełni chronić prywatność europejskich przedsiębiorstw i obywateli.

Bruksela, dnia 27 kwietnia 2021 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego